

тивним, потрібне врахування всього подібного досвіду іноземних держав у їх комплексі.

Науковий керівник: асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук **Кіслиця Ірина Олександрівна**.

Чекал Д. О.

студентка 1-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЗІСТАВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ З АНАЛОГІЧНИМИ ОРГАНАМИ КРАЇН ЄВРОПИ

Питання про існування нового правоохоронного органу в Україні, до якого функції досудового розслідування переходять від прокуратури (а за останньою залишається функція нагляду), ставши стандартом об'єктивного та неупередженого розслідування на прикладі американського ФБР, стояв досить давно. І, нарешті, на сьогоднішній час Україна змогла створити такий орган, що передбачає кардинальні зміни у системі правоохоронних органів та їх діяльності на краше. Опираючись на чинне законодавство України, ми можемо повною мірою дослідити призначення Державного бюро розслідувань (далі — ДБР), визначити компетенцію, завдання й повноваження даного правоохоронного органу і на основі цієї інформації проаналізувати та порівняти ДБР з аналогічними органами країн Європи.

Для початку слід нагадати визначення ДБР. Так, згідно зі статтею 1 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» — це новий правоохоронний орган, центральний орган виконавчої влади, який діє згідно зі своїх компетенцій задля виявлення, запобігання, прогнозування, переривання, розкриття та розслідування злочинів (Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 2015 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/> ст. 1), формування якого було розраховано до 20.11.2017 року відповідно до Кримінального процесуального кодексу України [2, п. 1 розд. X], а почало свою роботу Бюро повною мірою 27.11.2018 року (Лукашова С. Труба розповів про перші справи Держбюро розслідувань [Електронний ресурс] / Соня Лукашова. — 2018. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.pravda.com.ua/news/2018/11/27/7199480/>).

До повноважень ДБР належить здійснення інформаційно-аналітичних заходів щодо проявів причин виникнення різних видів зло-

чинності, їх припинення та розкриття, здійснює оперативно-розшукову діяльність та досудове розслідування злочинів, бере участь формуванні та реалізації державної політики у сфері протидії злочинності, вносить відповідні пропозиції на розгляд Кабінету Міністрів України, розробляє і затверджує методику розслідування окремих видів злочинів та здійснює інші повноваження, передбаченим законом (Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 2015 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/> ст. 6). Усе це здійснюється за принципами верховенства права, законності, справедливості, неупередженості, незалежності і персональної відповідальності кожного працівника ДБР, відкритості та прозорості діяльності ДБР, політичної нейтральності і позапартійності та єдиначальності (Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 2015 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/> ст. 3), що надає змоги казати нам про дійсну перспективу реалізації мети бюро щодо встановлення справедливості у суспільстві через незалежне та всебічне розслідування і розкриття злочинів й притягнення винних до відповідальності, незважаючи на їхні посади, зв'язки та ресурси.

Подібні правоохоронні органи в країнах Європи, що мають такі ж повноваження та обов'язки, можна спостерігати у Великобританії, Німеччині та Франції, і кожен з них в силу свого законодавства має певні особливості. Так, наприклад, у Франції функцію розслідування злочинів здійснюють слідчий суддя, жандармерія та поліція, однак, незважаючи на свою назву, слідчий суддя є слідчим через виконуваних ним функцій; у Великобританії до складу органів службових розслідувань входять поліція і Королівська служба переслідування. Виявлення, припинення та розкриття злочинів входить в компетенцію спеціальних посадових осіб поліції — констеблів. У свою чергу в Німеччині головна роль у справах протидії злочинства належить поліції, слідчому судді і прокуратурі; останній належить основна роль, оскільки вона наділена функцією дізнання (Вознюк М. Я. Зарубіжний досвід організації діяльності та функціонування Державного бюро розслідувань // Державне бюро розслідувань: на шляху розбудови : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 16 червня 2018 р., м. Одеса / редкол.: Г. О. Ульянова (голова) [та ін.]. Одеса : Юридична література, 2018. С. 113–114).

Однак, навіть спираючись на ці дані, точно визначити саме аналог ДБР у країнах Європи є досить нелегким і навіть суперечливим завданням. Так, як зазначив в інтерв'ю DW голова Мюнхенської конференції з безпеки Вольфганг Ішінгер на питання про достатню дієздатність спецслужб в Європі на сьогодні: «Вони (спецслужби) дуже стараються, і для початку за ці зусилля потрібно висловити визнання

поліції та спецслужбам в Німеччині та інших країнах. Чи достатньо цих зусиль? Чи достатньо добре ми організовані? У мене є на цей рахунок сумніви. Особисто я належу до тих, хто вважає, що нам в Європі потрібен аналог ФБР» (Гасанов И. Европе нужен аналог ФБР — Ишингер [Електронний ресурс] / Илькин Гасанов. — 2017. — Режим доступу до ресурсу: <https://ru.ahar.az/news/politika/135069.html>).

Тобто попри усі заходи щодо активної протидії злочинності, у тому числі й тероризму, Європа все ж таки має деякі проблеми з реалізацією правоохоронної діяльності як на території окремої держави, так і на міжнародному рівні.

Отже, можна зробити висновок, що цілковитої аналогії органів країнам Європи із ДБР на даний момент не існує, саме чому однозначної відповіді на питання дослідження ще зостається відкритим. Для вирішення проблеми відсутності сформованої організації протидії злочинності у порівнянні з ДБР та ФБР можна розглянути таку тезу вже колишнього міністра внутрішніх справ Німеччини Томаса де Мезьєра щодо поліпшення ситуації, однією з пропозицій якого — об'єднати земельні відомства з охорони конституції в одну структуру.

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» *Нестерчук Лілія Петрівна*.

Чорнодід А. В.

студентка 1-го курсу факультету міжнародно-правових відносин
Національного університету «Одеська юридична академія»

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ В УКРАЇНІ ТА ФЕДЕРАЛЬНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ У США: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ

У різних країнах світу організація протидії корупції дуже відрізняється. Спроби реформування органів, що направлені на протидію корупції робилися різноманітними шляхами: радикальними, як у Грузії (оновлення правоохоронних органів, апарату держави, ліквідація і скорочення корупційних функцій) або ж утворенням спеціальних антикорупційних органів як у пострадянських прибалтійських країнах.

Із часу проголошення незалежності Україна перебуває у процесі реформування органів державної та місцевої влади, форм та методів їхньої роботи, територіальної організації влади та ін. Наразі в Україні